

Adaptační program Mateřské školy Ostrá, okres Nymburk

Osnova:

- 1.- charakteristika adaptačního programu
2. – záměr adaptačního programu školy
3. – kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ
4. – kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců dítěte
- 5.– profesionální přístup pracovníků školy-pedagogických, nepedagogických

Charakteristika adaptačního programu

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí školy.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program (režim). Již při prvních kontaktech s rodiči, při zápisu do MŠ, je rodičům doporučena individuální adaptace, postupné začleňování jejich dítěte do nového prostředí a usnadnění tak zásadní změny v životě dítěte - první odloučení od rodiny. Rodičům je tak dána možnost strávit se svým dítětem určenou dobu v mateřské škole. Děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu v MŠ, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po dobu šesti týdnů a i s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Abychom omezili nepříjemné pocity na minimum, prochází všechny děti tzv. adaptací. **Tato doba „zvykání“ trvá obvykle 6 týdnů. V této době musí malý človíček vyřešit spoustu úkolů, aby mohl poprvé v životě zůstat delší dobu sám, bez maminky, jinde než doma a přitom být spokojený a cítit se bezpečně.**

Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do MŠ.

Záměr adaptačního programu mateřské školy

1. **přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi**, které se připravují na zahájení docházky, dostatečné seznámení se s prostředím, podmínkami vzdělávání, pedagogy a personálem školy
2. seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný poradenský a informační servis.
3. **umožnit dětem**, které budou navštěvovat mateřskou školu **postupně a nenásilné seznámení** s novým prostředím ještě před začátkem docházky
4. **adaptační program** naší MŠ je dostatečně **flexibilní** na základě zkušeností předškolních pedagogů, může být individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

Adaptační program Mateřské školy Ostrá, okres Nymburk je flexibilní na základě zkušeností pedagogů, může být obměňován a přizpůsobován jednotlivým dětem.

Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ

-než rodiče udělají krok k zápisu svého dítěte do MŠ, mohou kdykoliv využít pozvání k návštěvě školy, mohou se seznámit s prostory, pracovním kolektivem, účastnit se běžného programu dětí a obdržet informace o životě školy. Návštěva nejlépe po telefonické domluvě.

-rodiče nově přijatých dětí jsou již při zápisu seznámeni s režimem dne v MŠ (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje do MŠ, nadstandardní aktivity školy, apod.). Rodiče tak mají možnost s předstihem a tedy pružně reagovat na doporučení a požadavky mateřské školy.

- v prvních týdnech školního roku jsou na pracovišti přítomny paní učitelky již od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (střídající pedagog), nepůsobil na děti stresově. Na paní učitelky si tedy nové děti zvykají zároveň.

- matka nebo jiný blízký člověk zůstává v mateřské škole s novým dítětem po určitou dobu, hraje si s ním, zapojuje se do činností školy a vnáší tak do nového prostředí podstatnou část

prostředí pro dítě důvěrně známé a bezpečné - domova. Adaptační režim se po domluvě s učitelkami může opakovat a postupně zkracovat podle potřeb a přizpůsobivosti dítěte.

Jakmile získá dítě pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, nadchází poslední fáze adaptace tj. zvyknout si na myšlenku, že bude spinkat jinde, než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je potřeba je na jeho zvládnutí dítě dobře připravit. Maminka i paní učitelka budou s dítětem o spaní předem mluvit, vyberou doma vhodnou hračku a pyžamko. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní v MŠ těšit. Teprve odchází-li dítě se samozřejmostí do postýlky, spokojeně z ní vstává a odchází si hrát, teprve tehdy můžeme prohlásit, že adaptace je úspěšně u konce.

Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců

Hledáte odpovědi na otázky: „*Mám strach, že se mé dítě ve školce bojí! Co když tam strádá?*“, a podobné otázky, které zvláště úzkostné maminky sužují? Jste nejistí? Nic neobvyklého! Obavy jsou normální, neznáte nás, neznáte prostředí, bojíte se, že o své dítě jeho osamostatňováním přicházíte. Adaptací na vzniklou situaci si musíte projít i Vy! Důvěru si každý musí zasloužit, a tak je to i s naší mateřinkou. Není to hned, ale postupně získáte jistotu, že prostředí pro Vaše dítě je bezpečné, umožňuje mu rozvíjet se, socializovat se.

Rady :

☺ **vždy děti seznámit s tím, kam jdeme a proč**

☺ **povídejte si s dětmi** o tom, co budou v MŠ dělat, nic nedbejte na to, že zpočátku se objeví introvertní projevy chování - děti se na určitou dobu uzavírají do sebe, hledají v sobě jistoty, které mají z domácího prostředí, děti regredují, couvnou ve vývoji zpět a pak poskočí dopředu. Tento stav, kdy děti více přilnou k mamince, jsou na ní více závislé, pláčou, nebo jsou naopak agresivní, dělají kroky zpět v hygieně, či stolování, v běžných rituálech, mají sníženou schopnost samostatnosti, jsou více pasivní, omezují komunikaci apod., je přechodný. Je důležité si uvědomit, jak náročná změna v životě dítěte to je. Vaše pomoc je namístě.

☺ **Každý den se na něco těšte**, třeba na to, že Vám dítě nakreslí obrázek.

Pokud dítě ve školce nemluví, nevádí, pokud doma o školce vypráví, pak vše dobře vnímá, zajímá se o dění, pamatuje si a chce s rodinou zážitky sdílet, jste na dobré cestě k včasné a rychlé adaptaci.

☺ **Pamatujte si zásadu** „Netlačit příliš na urychlení adaptace, čím více se snažíme, tím pomalejší bude šance na adaptaci Vašeho dítěte.“ Vše chce svůj čas a každé dítě je jině-hodně trpělivosti!

☺ **rozvrhněte si čas**, tak aby dítě necítilo časový stres, aby bylo v novém prostředí uspokojené ve svých hravých a objevitelských potřebách

☺ **vyvarujte se výhrůžek typu:** „Počkej, až budeš muset chodit do školky!“ „Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky!“ Děti se budou díky Vám obávat školky dopředu!

☺ **osamostatňujte dítě v:**

- používání WC
- ve stravovacích návycích (stolování, samo se najíst)
- v sebeobslužných návycích (samo se obléknout, umýt)
- vhodně zvolte druh oblečení, obutí – bez tkaniček, knoflíků)
- v objevitelských aktivitách
- pozorování a napodobování okolí
- dorozumívání se s ostatními (dospělými i dětmi)
- prosazování svého přání, názoru, posilování volního úsilí
- uče děti respektovat běžné komunikační prostředky, jako jsou, doporučení, výzva, rada, či přání druhého
- tvořte spolu s dětmi pravidla, dbejte aby je dodržovaly (dospělý stanovuje hranice, dítě je musí respektovat, pokud se Vám nepodaří u dítěte vytvořit návyk „poslechnout“ do 3 let, těžko jej to budete učit v 5, 6 letech)

☺ **pravidla nejsou povídla** – všichni musíme nějaká pravidla a řád v životě dodržovat, záleží na roli, kterou ve svém životě zastáváme, uče tomu i Vaše dítě.

Profesionální přístup pracovníků školy - pedagogických, nepedagogických

-všechny pracovníce mateřské školy přistupují k dětem empaticky, vždy dodržují etický kodex pracovníků (klidné vystupování, citlivý přístup, vcítění se do nové situace dítěte a rodičů).

Mgr. Jitka Fránková

ředitelka MŠ

